

Swedisols remissvar om promemorian om reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning

Swedisol, branschorganisationen för svenska producenter och distributörer av mineralullsisolering, tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på promemorian om [Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och mer cirkulär ekonomi](#) med Dnr: KN2024/02249.

Mineralullsindustrin välkomnar ambitionen att utveckla en cirkulär ekonomi i Europa och Sverige och delar synen på behovet av en reformerad och moderniserad avfallslagstiftning för att förebygga avfall och öka materialåtervinningen.

Mineralull består av två olika materialslag; glasull och stenu. Mineralullsindustrins ambition är att allt glas- och stenuavfall ska sorteras ut och vara så rent så materialåtervinning möjliggörs.

Här är våra inspel avseende promemorian:

- Det är positivt att kraven på utsortering av bygg- och rivningsavfall föreslås öka genom att ändra Avfallsförordningen (2020:614) i enlighet med promemorians **avsnitt 1.10**.

Vi är även positiva till förslaget att sammanfogade material som inte går att separera eller som är förorenade inte ingår i utsorteringskravet.

I **3 kap. Utsortering och insamling av avfall 16 §** anges på sidan 61 i avsnittet "utsortering av bygg- och rivningsavfall" att sex kategorier avfall ska utskiljas: trä, mineral som består av betong, tegel,klinker, keramik eller sten, metall, glas, plast och gips.

Mineralullsindustrins målsättning är att ingen isolering av mineralull ska deponeras. En förutsättning för detta är att mineralullen sorteras ut från den stora blandfraktionen av olika mineralmaterial.

Då mineralull är obrännbar kan den inte energiåtervinnas utan för att undvika deponering behöver materialet materialåtervinnas. En förutsättning för effektiv materialåtervinning är att sten- och glasull sorteras separat.

De ovan angivna fraktionerna bör därför **kompletteras med följande fraktioner:**

1. en mineralullsfraktion som eftersorteras i ren sten- och glasull, **eller**
2. en glas- och stenufraktion

I Danmark utsorteras mineralull på återvinningscentralerna och det finns lagkrav på utsortering av stenu sedan år 2010. Det är hög tid för Sverige att också införa krav på utsortering av både glas- och stenu.

Som understryks, bland annat längst ned på sidan 139, så är tillgång till utsorterade material som möjliggör cirkulering av material en allt viktigare konkurrensfaktor. Gemensamma spelregler och

förutsättningar för att få tillgång till utsorterat material av olika materialslag är en förutsättning för en konkurrensneutral marknad. Det är därför av stor vikt att utsorteringskravet för de sex fraktionerna ovan kompletteras med fler fraktioner, bland annat glas- och stenullsisolering.

- **I 4 kap. Behandling av avfall §3** på sidan 66 så är vi positiva till att den som är ansvarig för att avfallet blir fullständigt behandlat ska se till att det insamlade avfallet sorteras ytterligare om det behövs för att möjliggöra materialåtervinning.

Det är av stor vikt att ansvaret för avfallshanteringen tydligt definieras.

Det är viktigt att ansvaret för avfallshanteringen inte läggs på byggmaterialproducenterna. När produkterna lämnar fabriken har aktören som tillverkar och säljer de inte kontroll över var de hamnar eller hur de behandlas.

Som producenter av mineralullsisolering tar vi ansvar för att utforma och märka våra produkter enligt fastställda regelverk och normer samt för att säkerställa att insamlade och utsorterade produkter, vars kvalitet motsvarar överenskomna krav, återanvänds eller återvinns.

Ansvaret för avfallshanteringen bör ligga på aktörerna som äger byggnaderna och det ingående materialet och som råder över situationen där avfallet uppstår, det vill säga fastighetsägare, byggföretag och avfallsentreprenörer.

- **I bilaga 4 på sidan 79** så bör punkt 4 i listan på punkter i det avfallsförebyggande program Naturvårdsverket föreslås ta fram som underlag för den nationella avfallsplanen, utökas. Det står nu: *"uppmuntra återanvändning av produkter och inrättandet av system som främjar reparation och återanvändning, särskilt för ...//... byggnadsmaterial och byggprodukter"*.

Swedisol förespråkar också att det säkerställs att **Naturvårdsverkets har kompletterande uppdrag som syftar till ökad återvinning.**

För vissa byggmaterial och byggprodukter kan det finnas goda förutsättningar för återbruk medan återvinning är mer aktuellt för andra material och produkter. Båda åtgärderna behöver stimuleras.

Byggmaterial och byggprodukter är en bred kategori material där en del som inredning, golv och ventilation med mera är mer lättåtkomliga och möjliga att reparera, underhålla och byta ut under byggnadens livstid, medan andra produkter (exempelvis isolering) är inbyggda och svårare att komma åt när byggnaden väl är uppförd. Inte minst för den sistnämnda kategorin är det av stor betydelse att säkra produkternas kvalitet och prestanda så byggnaden får en fullgod funktionalitet och kan stå länge, gärna minst ett sekel.

Det är viktigt att ambitionen att öka cirkulariteten och minska klimatpåverkan inte äventyrar kvaliteten i det byggda beståndet. Hög kvalitet som bidrar till lång livslängd för byggnader och byggdelar är grunden för cirkularitet. Därmed är det av största vikt att återbruksambitioner är kopplade till en kvalitetsdimension.

Mineralullsisolering är ett mycket stabilt och inert materialslag som behåller sina produkttegenskaper under hela byggnadens livstid, [de äldsta mätningarna](#) visar på samma eller bättre prestanda efter 65 år. Mineralullsisolering är också mycket brandsäker, vilket ökar byggnadens robusthet och minskar skadorna om en brand uppstår. Mineralull är därmed väl lämpad att användas under lång tid, i byggnader med lång livslängd.

En fördel med **återvinning** av byggmaterial är att produkterna genomgår en kvalitetsprocess där prestandan verifieras och dokumenteras på samma sätt som för nya byggmaterial. Återbruk av byggprodukter är i vissa fall också mer utmanande än återvinning, då materialet som skulle kunna återanvändas är skrymmande, svårt att lagerhålla, kan vara kontaminerat, svårt att separera eller har nedsatt prestanda t ex på grund av att det är för fuktigt.

Därmed behöver Naturvårdsverket komplettera fokuset på återbruk med satsningar på ökad återvinning. En utgångspunkt behöver vara att kvaliteten i det byggda beståndet inte kompromissas. I enlighet med principerna för cirkularitet behöver varje byggnads och byggdels kvalitet värnas och livslängden behöver maximeras. Ett hållbart, framtidssäkert byggnadsbestånd har en god inomhusmiljö samtidigt som energi- och resursanvändningen under byggnadernas livslängd minimeras, liksom användningen av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Välkomna att höra av er om ni har frågor eller vill diskutera vårt remissvar.

Veronica Koutny Sochman

Vd Swedisol

veronica.sochman@swedisol.se > 070-176 14 01

Branschorganisationen för God Isolering

Swedisol är en branschorganisation för god isolering där medlemmarna är företag som säljer mineralullsisolering i Sverige. Swedisol arbetar för hållbart byggande och god isolering som ger effektivare energianvändning, säkrare byggnader och bidrar till bättre inomhusmiljö och hälsa. Mineralullsbranschen i Sverige omsätter 4 miljarder kronor per år.